

[Undervisningsministeren.]

ikke har haft nogen Anelse om, at deres Børn fejlede noget. Ofte har det drejet sig om Smaating naturligvis, men i mange Tilfælde ogsaa om alvorligere Sygdomme, som takket være Lærernes og Skolelægenes Aarvaagenhed kom under rettidig Behandling. Endvidere kan man anføre, at Hensynet til Kammeraterne vejer tungt og i Virkeligheden her er det afgørende. Vi har jo her i Landet ikke Skolepligt, men Undervisningspligt; dette vil sige, at Skolegangen er tvungen for alle Børn, for hvilke der ikke paa anden Maade sørges for tilfredsstillende Undervisning. Alle disse Børn er pligtige at give Møde i Folkeskolen, men saa paa hviler der ogsaa Skolen et Ansvar for Børnenes Sundhedstilstand.

Det kan da ogsaa konstateres, at Forstaaelsen af Nødvendigheden af et obligatorisk Skolelægetilsyn er stigende. Her maa det fremhæves med den største Anerkendelse, at mange Bykommuner for længst har organiseret et Skolelægetilsyn — København først af alle i 1897. Den 1. Oktober 1936 fandtes der en Skolelægeordning i 27 Købstæder, omfattende hele det kommunale Skolevæsen. Siden da er Tallet steget, saa at der nu er Skolelægetilsyn under en eller anden Form ved godt 100 Skoler i Købstæderne. En tilsvarende Fremgang kan dog ikke noteres for Landkommunernes Vedkommende. I 1936 var der kun indført Skolelægetilsyn ved 71 af 3 718 Skoler paa Landet; dette Tal er siden da kun steget til 77. Statsskolerne kender paa en enkelt Undtagelse nær intet Skolelægetilsyn.

Men foruden hos de kommunale Skolemyndigheder er ogsaa i Befolkningen som Helhed Erkendelsen voksende. Hver Gang et Tilfælde af Tuberkulosesmitte i Skolerne er blevet bekendt, er Kravet rejst paa ny, saaledes ogsaa i den allersidste Tid, da de triste Begivenheder paa en Gymnasieskole blev Offentligheden bekendt. For enhver, der har lidt nærmere Indsigt i Forholdene, er det aabenbart, at Tidspunktet just nu er inde til at gennemføre en Ordning, der saa effektivt som muligt tager Sigte paa i Tide at erkende Sygdomme hos Skolebørnene, saa at disse i Tide kan komme under Lægebehandling.

Skolehygiejnekommissionens Betænkning giver rigeligt Materiale til Belysning af, hvor gavnlige og nødvendige saadanne Foranstaltninger vil være. Af senere Materiale skal jeg anføre at Par karakteristiske Ting: En Skolelæge i Jylland meddeler, at af 128 nyoptagne Skolebørn var knapt en

Trediedel i en saadan Tilstand, at de kunde siges at være helt raske, og næsten Halvdelen var i en saadan Forfatning, at de maatte under Lægebehandling. Ikke des mindre anede ingen af de paagældende Børns Forældre, at der var Grund til at søge Læge. Skolelægeberetningen, for København for Aaret 1940—41 oplyser, at der ved Tuberkulinundersøgelser i de første 4 Klasser var i alt 2 686 Børn, der reagerede positivt paa Tuberkulinprøven. Af disse maatte 125 indlægges paa Hospital til nærmere Undersøgelse, fordi der blev fundet Tuberkelbaciller hos dem. Man vil forstaa, hvilken uhyre Betydning det har for de paagældende Børn selv, at de er erkendt syge i Tide, og hvilken Betydning det har, at de er fjernet fra Skolen, saa at de raske Børn ikke udsættes for Smitte. Jeg skal ikke nævne flere Eksempler, men kun henvise til, at de sidste Aars stigende Vanskeligheder med Rationeringer og Restriktioner af enhver Art understreger Kravet om en konsekvent gennemført Skolelægeordning yderligere.

Det er da Hensigten med det foreliggende Lovforslag at skabe et effektivt kontrollerende og forebyggende Lægetilsyn, effektivt paa den Maade, at ingen af de under Undervisningsministeriet sorterende Skoler unddrages det, effektivt ogsaa paa den Maade, at intet Skolebarn og ingen af det til Skolerne knyttede Personale kan fritages, og effektivt endelig paa den Maade, at Ordningens Rammer er lagt saaledes, at der er Mulighed for en omhyggelig Undersøgelse i de enkelte Tilfælde.

Jeg skal herefter gennemgaa Forslagets enkelte Dele i Hovedtrækkene og i øvrigt angaaende Enkeltheder henvise til de udførlige Bemærkninger, der ledsager Forslaget, og ikke mindst til den omtalte Betænkning fra Skolehygiejnekommissionen, der bl. a. indeholder en Skitse til et Normalreglement for Skolelægetilsynet.

I § 1 kræves det, at der ved enhver under Undervisningsministeriet hørende Skole, Statsskole, kommunal og privat Skole, ved en Skolelæge føres Kontrol med Sundhedstilstanden i Skolen og foretages regelmæssige Undersøgelser af Skolebørnene, Lærerne og det øvrige ved Skolen ansatte Personale. Private Skoler kan fritages for dette Tilsyn, naar de godtgør, at der allerede føres et betryggende Tilsyn efter de samme Regler som for de offentlige Skoler. Tilsvarende kan intet skolesøgende Barn undtages fra Skolelægens Undersøgelse, medmindre den paagældende ved hvert Skoleaars Begyndelse møder med Attest fra en